

УДК: 657.37; DOI: 10.31388/2519-884X-2018-37-40-47

*Костякова А.А., к.е.н., доцент,
Таврійський державний агротехнологічний університет,
anna.kostyakova@ tsatu.edu.ua*

ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРИНЦИПИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ: ОБЛІКОВІ НОВАЦІЇ 2018 РОКУ

***Анотація.** Проаналізовано основні положення Директиви № 2013/34/ЄС, МСФЗ та законодавчі акти України з питань бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. Визначено пропозиції для України щодо гармонізації законодавства з питань бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності відповідно норм Європейського Союзу та МСФЗ.*

***Ключові слова:** Директива № 2013/34/ЄС, міжнародні стандарти фінансової звітності, національні положення (стандарти) фінансової звітності, фінансова звітність, імплементація.*

JEL code classification: M41

*Kostyakova A.A.
PhD in Economics, Associate Professor,
Tavria state agrotechnological university, anna.kostyakova@ tsatu.edu.ua*

EUROPEAN PRINCIPLES OF ACCOUNTING AND FINANCIAL REPORTING: ACCOUNTING INNOVATIONS 2018

***Abstract. Problem statement.** Changes in the legislation on accounting and preparation of financial statements of business entities affected the process of preparation and submission of financial statements by enterprises. That is why, today, the issues of development and implementation of new approaches to the development of reporting are relevant. The focus of our country on cooperation with the European Union is the reason for the harmonization of national legislation in the field of accounting and financial reporting not only with International financial reporting standards, but also with EU Directives. Therefore, the issue of implementation of the Directive requires in-depth scientific analysis.*

***Research result.** The main provisions of Directive 2013/34 / EC, IFRS and legislative acts of Ukraine on accounting and financial reporting are analyzed. Changes in the legislation of Ukraine are needed to implement the Directive on the basis of a comparative analysis of its provisions and the provisions of the Directive.*

It is proved that Ukraine will continue to expand the scope of application of IFRS. Features of application of IFRS in domestic practice are generalized. The analysis of the provisions of the EU Directive 2013/34 / EC, noted its positive aspects and controversial points. In comparison, the main versions of the Directive, IFRS and National Accounting Standards. It is proved that the adopted Directive adds a number of differences from IFRS.

***Conclusions.** The implementation of Directive No. 2013/34 / EC in Ukraine has led to some discrepancies with IFRS, in particular the gradation of enterprises and the composition of financial statements: no need to prepare a statement of cash flows and statement of equity, interim financial statements. Provided that the enterprise keeps accounting under IFRS voluntarily, it is not obliged to carry out accounting under National Accounting Standards. The remaining enterprises are required to apply national accounting standards, which are aligned with the Directive after the relevant changes have been made. Notes to the annual financial statements as defined in IAS 1 "Presentation of financial statements" form the financial and non-financial performance indicators relating to a particular activity, including environmental and social information, that is identical to the management Report. Amendments are being gradually introduced to the legal acts of Ukraine, taking into account the implementation of Directive No. 2013/34/EC, in particular National Accounting Standards (Standard) 1 "General requirements for financial statements" and 2 "Consolidated financial statements", Law No. 2258-VIII "on audit of financial statements and audit activities".*

***Keywords:** Directive 2013/34 / EC, international financial reporting standards, national financial reporting regulations (standards), financial reporting, implementation.*

Постановка проблеми. Конкуентоспроможність суб'єктів господарювання у знач-

ній мірі залежить від ефективної системи як зовнішнього, так і внутрішнього управління, інформаційною базою якого є дані бухгалтерського обліку і звітності. Складання звітності підприємства здійснюється на підставі даних бухгалтерського обліку для задоволення інформаційних потреб різних категорій споживачів, які, в свою чергу, зацікавлені в доступності, прозорості, оперативності та достовірності представлення звітної інформації.

Зміни в законодавстві щодо бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності суб'єктів господарювання вплинули на процес підготовки й подання фінансової звітності підприємствами. Саме тому, на сьогодні, актуальними є питання розробки та впровадження нових підходів щодо розвитку звітності.

Націленість нашої країни на співпрацю з Європейським Союзом стає причиною гармонізації національного законодавства у сфері бухгалтерського обліку та фінансової звітності не тільки з Міжнародними стандартами фінансової звітності, а й з Директивами ЄС.

Європейський Парламент та Рада ЄС ухвалили Директиву про річну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язану звітність певних типів підприємств № 2013/34/ЄС від 26.06.2013р. (далі — Директива № 2013/34/ЄС). Цей документ містить нові умови складання, подання та оприлюднення фінансової звітності, а також порядок визнання та оцінки певних видів активів та зобов'язань, доходів і витрат. Причому запроваджені новації в окремих місцях досить суттєво відрізняються від правил Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ).

Для забезпечення імплементації європейського облікового законодавства під впливом Директиви № 2013/34/ЄС суттєвих правок зазнала також чинна редакція Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996. Все зазначене вище підтверджує про існування методологічних недоліків та невідповідності в рамках національної та міжнародної систем обліку, що призведе до ускладнення роботи бухгалтерів та погіршення якості управління на галузевому рівні і не тільки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Шляхи вдосконалення зазначеної проблеми шукають як вітчизняні, так і зарубіжні

фахівці. До таких вчених в нашій країні і країнах ближнього зарубіжжя відносяться І.І. Афанас'єва, Г. Гура, С.Ф. Голов, В. Ковальський, Р.В. Кузіна, А. Озеран, Т.Г. Маренич і багато інших праць [15,16]. У їх наукових працях достатньо повно розглянуто процеси формування фінансової звітності, наведено відмінності між національними вимогами і міжнародною практикою, але принципово важливо з'ясувати, наскільки національна фінансова звітність на сьогодні відповідає європейському законодавству в сфері бухгалтерського обліку та світовій практиці звітування.

Формулювання цілей статті. Метою статті є узагальнення відмінностей положень Директиви № № 2013/34/ЄС, МСФЗ, законодавчих актів України та визначення пропозицій для України щодо гармонізації законодавства з питань бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності відповідно норм Європейського Союзу та МСФЗ.

Виклад основного матеріалу. Сучасні міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) є динамічною системою стандартизації, спрямованою на уніфікацію принципів і методів визнання, оцінювання і розкриття інформації у фінансовій звітності на основі зближення зі стандартами фінансового обліку США системи ГААП, яка визначає стандарти, що ґрунтуються на певних правилах, й орієнтованою на потреби ринків капіталу. Стандартизація МСФЗ не ставить на меті деталізувати всі процедури та механізми фінансового обліку, в багатьох випадках віддаючи перевагу довірі до професійної самостійності бухгалтерів, які при вирішенні багатьох питань мають покладатися на службове сумління та особисті професійні судження. Директива – це тип законодавчого акту Європейського Союзу, що запроваджується через національне законодавство. Отже, якщо якась країна не запровадила вчасно відповідну директиву до національного законодавства, вона однаково має силу закону в цій країні, і її порушення може бути оскаржено в Суді Європейських Спільнот.

В Україні існує достатньо розширена сфера застосування МСФЗ, оскільки це глобальні стандарти, які використовують більше ніж 138 країн [9]. Положення Директиви дають можливість компаніям залучати кошти інве-

сторів, не виходячи на фондовий ринок [1].

Спеціалісти, аналізуючи положення, які підлягають і не підлягають регламентації Директивою, зазначають, що в багатьох країнах це призводить до впровадження жорсткого закону (Європейське законодавство відповідно до Директиви) та м'якого закону (національні стандарти бухгалтерського обліку) [2,3,8]. Впровадження нової Директиви ЄС здійснюється з урахуванням існуючих національних систем обліку.

Положення Директиви в окремих випадках значно відрізняються від правил міжнародних стандартів фінансової звітності, тому вітчизняні підприємства, які складають фінансову звітність за МСФЗ, керуватимуться положеннями цих стандартів, що передбачено Регламентом ЄС № 1606/2002 Європейського парламенту і Ради Європейського Союзу від 19.07.2002 р. Решта підприємств мають застосовувати національні стандарти бухгалтерського обліку, які приведено у відповідність з Директивою після внесення відповідних змін [9].

Згідно ухваленого Верховною Радою України рішення про переведення бухгалтерського обліку на стандарти ЄС у 2017 році, було запропоновано приведення норм Закону «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень від 05.10.2017 р. № 2164-VIII [6] у відповідність до законодавства Євро-

пейського Союзу, зокрема, з положеннями Директиви № 2013/34/ЄС, і вдосконалити порядок застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності.

Змінена редакція Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999р. № 996-XIV з 01.01.2018 року встановлює нові умови складання, подання та оприлюднення фінансової звітності, закріплює нову термінологію і критерії ранжування підприємств, уточнює періодичність складання проміжної фінансової звітності, вводить окремі преференції для мікро- і малих підприємств тощо.

З 01.01.2018 р. запроваджено нові критерії класифікації підприємств (ч.2 ст.2 Закону № 996). Відтепер градація підприємств залежатиме щонайменше від двох критеріїв із трьох: балансової вартості активів, чистого доходу від реалізації товарів (робіт, послуг) та середньої кількості працівників за календарний рік. Основною метою при зміні критеріїв розмежування підприємств за їх розміром було надання інвесторам та іншим користувачам фінансової звітності можливості співставляти показники діяльності різних підприємств, про що свідчать дані таблиці 1. Тобто, такі поняття, які мікро-, мале, середнє та велике підприємство, повинні однаково трактуватися в різних країнах-членах Євро-союзу.

Таблиця 1

Критерії класифікації підприємств*

Категорія суб'єктів господарювання	За ч.3 ст.55 Господарського Кодексу України		За ст.2 Закону України № 996 (№ 2164-УІІ від 05.11.2017р.)			За ст.3 Директиви ЄС № 2013/34/ЄС (рекомендовані)		
	Річний дохід, млн. євро	Кількість працівників, осіб	Балансова вартість активів	Чистий дохід від реалізації товарів (робіт, послуг)	Кількість працівників, осіб	Загальна сума балансу, млн. євро	Чистий оборот, млн. євро	Середня кількість працівників у фінансовому році, осіб
Мікропідприємства	≤ 2	≤ 10	≤ 0,35	≤ 0,7	≤ 10	≤ 0,35	≤ 0,7	≤ 10
Малі підприємства	≤ 10	≤ 50	≤ 4	≤ 8	≤ 50	≤ 4	≤ 8	≤ 50
Середні підприємства	≤ 50	≤ 250	≤ 20	≤ 40	≤ 250	≤ 20	≤ 40	≤ 250
Великі підприємства	> 50	> 250	> 20	> 40	> 250	> 20	> 40	> 250

Джерело: складено автором

Основним нововведенням Директиви 2013/34/ЄС та її перевагою є диференціація вимог до фінансової звітності в залежності від категорій компаній та їх розміру, тобто дотримання принципу «спочатку подумай про мале» [4; 8, с. 218; 9, с.167].

У той же час, прийняття нової градації підприємств, за розрахунками вітчизняних спеціалістів, сприятиме збільшенню кількості великих підприємств в шість разів, а малих – на 20 %. Відповідно зменшиться кількість середніх і мікропідприємств [7].

Водночас необхідно підкреслити гнучкість МСФЗ. Наприклад, МСФЗ для підприємств малого і середнього бізнесу (МСП) не містять кількісних критеріїв віднесення підприємств до малих і середніх. Малими та середніми підприємствами є суб'єкти господарювання, які: а) не є підзвітними громадськості та б) оприлюднюють фінансові звіти загального призначення для зовнішніх користувачів [12]. Тобто, такі категорії підприємств, як великі та мікропідприємства у трактуванні МСФЗ та МСБО не передбачені, всі підприємства узагальнено терміном «суб'єкти господарювання».

Наведені критерії розмежування підприємств за розмірами з метою складання фінансової звітності призведе до зміни діючого порядку організації та ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності на підприємствах [9, с.167] (табл. 2).

У процесі імплементації положень Директиви № 2013/34/ЄС необхідно зважено підійти до складу фінансової звітності підприємства та вимог щодо її оприлюднення.

При аналізі даних таблиці 2 можна виділити як відмінності, так і схожість у складі форм фінансової звітності. Якщо розглядати підприємства, як «суб'єкти господарювання», то склад, форми фінансової звітності вітчизняних підприємств наближений до МСФЗ. Тобто, підприємства, які відповідно до законодавства чи самостійно визначають доцільність складати фінансову звітність за міжнародними стандартами, повинні вести бухгалтерський облік відповідно до облікової політики за міжнародними стандартами та застосовувати МСФЗ, що не суперечить Регламенту (ЄС) № 1606/2002 Європейського парламенту і Ради Європейського Союзу від 19 липня 2002 року.

Таблиця 2

Порівняльний аналіз складу звітності відповідно до Директиви №2013/34/ЄС, МСФЗ та Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»*

Категорії суб'єктів господарювання	Склад звітності		
	Директива 2013/34/ЄС	МСФЗ	Законодавчі акти України
Мікропідприємства	Баланс і звіт про прибутки і збитки; Обмежений склад Приміток; <i>Не потрібні:</i> Звіт керівництва і обов'язковий аудит		Баланс і звіт про фінансові результати; <i>Не потрібно:</i> Звіт про управління з 1 січня 2019 року оприлюднення річної фінзвітності разом з аудиторським висновком на власній веб-сторінці (у повному обсязі)
Малі підприємства	Баланс і звіт про прибутки і збитки; Обмежений склад Приміток; <i>Не потрібні:</i> Звіт керівництва і обов'язковий аудит	Звіт про фінансовий стан на дату звітності; Єдиний звіт про сукупний дохід за звітний період або окремих звітів про прибутки та збитки і окремих звітів про	Баланс і звіт про фінансові результати <i>Не потрібно:</i> Звіт про управління з 1 січня 2019 року оприлюднення річної фінзвітності разом з аудиторським висновком

		сукупний дохід; Звіт про зміни у власному капіталі за звітний період; Звіт про рух грошових коштів за звітний період; Примітки, що містять стисле викладення значної облікової політики та іншу пояснювальну інформацію	ком на власній веб-сторінці (у повному обсязі)
Середні підприємства	Баланс і звіт про прибутки і збитки; Примітки; Обов'язковий аудит <i>Не потрібно:</i> Звіт керівництва		Повна фінзвітність згідно з <i>НП(С)БО</i> ; Звіт про управління (можна не відображати нефінансову інформацію; з 1 січня 2019 року оприлюднення річної фінзвітності разом з аудиторським висновком на власній веб-сторінці (у повному обсязі)
Великі підприємства	Баланс і звіт про прибутки і збитки; Примітки; Обов'язковий аудит Звіт керівництва		Фінзвітність за МСФЗ, Звіт про управління в повному обсязі; оприлюднення річної фінзвітності разом з аудиторським висновком на власній веб-сторінці (у повному обсязі)

Джерело: складено автором

Для всіх категорій підприємств, включаючи суб'єкти суспільного інтересу, Директивою № 2013/34/ЄС встановлено форми річної фінансової звітності лише у складі балансу, звіту про прибутки і збитки та приміток до

фінансової звітності, що майже нагадує скорочену за формою фінансову звітність (або фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства) для мікропідприємств та малих вітчизняних підприємств. На думку автора, до цього питання слід підходити зважено і послідовно, оскільки зменшення форм фінансової звітності може вплинути на обмеженість інформаційних потреб груп користувачів [9, с.168].

Одночасно Директивою № 2013/34/ЄС передбачено складання управлінського звіту, як важливого елемента фінансової звітності, який повинен містити достовірний огляд розвитку, ефективності діяльності та стану підприємства, а також опис основних ризиків і невизначеностей, з якими воно стикається. Огляд повинен містити збалансований і комплексний аналіз розвитку, ефективності діяльності та стану підприємства, з урахуванням його розміру та складності господарської діяльності. Аналіз може містити як фінансові, так і нефінансові ключові показники

ефективності, що стосуються конкретного напрямку діяльності, включаючи інформацію стосовно природоохоронних і кадрових питань. Малі підприємства можуть бути звільнені від зобов'язання готувати управлінські звіти, за умови, що вимагатиметься від них надання у примітках до фінансової звітності інформації стосовно придбання підприємством власних акцій. Держави - члени ЄС можуть звільнити малі та середні підприємства від зобов'язання представлення нефінансової інформації [4]. Дані норми знайшли своє відображення у Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996 [5].

Проектом Наказу Міністерства фінансів України від 21.05.2018 р. «Про затвердження змін до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та 2 «Консолідована фінансова звітність» запропоновано **затвердити нові форми фінансової звітності: Звіт про платежі на користь держави та Звіт про управління. Але за проектом форму звіту про управління затверджувати не будуть й відповідно до визначення та опису змісту цього звіту кожне підприємство повинно самостійно розробити його форму.**

Вважаємо, що вимоги щодо складання та надання звіту про управління згідно Дирек-

тиви № 2013/34/ЄС характерні Приміткам до річної фінансової звітності, визначені у МСБО (IAS) 1 «Подання фінансової звітності» [10], оскільки містять повну та достовірну інформацію про стан і результати господарювання підприємства за певний період.

Під час імплементації Директиви 2013/34/ЄС враховано також вимогу щодо обов'язкового аудиту та оприлюднення звітності усіх категорій вітчизняних підприємств з 1 січня 2019 року.

1 жовтня 2018 р. введено в дію Закон № 2258-VIII «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», який визначає правові засади аудиту фінансової звітності, проведення аудиторської діяльності в Україні та регулює відносини, що виникають при її проведенні.

Підтримуємо точку зору автора Озеран А. про те, що проведення обов'язкового аудиту усіх юридичних осіб дасть можливість оцінити фактичний стан фінансово-господарської діяльності, якість ведення бухгалтерського обліку та потенційні фінансові ризики, виявити випадки шахрайства, некомпетентності, попередити і виправити допущені та можливі помилки і навмисне перекручення показників [14, с.8].

Наостанок варто згадати, що Директива № 2013/34/ЄС не передбачає складання проміжної фінансової звітності на відміну від Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996 [5] та НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [13], де регламентовано складання проміжної звітності у складі балансу та звіту про фінансові результати за результатами першого кварталу, першого півріччя, дев'яти місяців. Крім того, відповідно до облікової політики підприємства фінансова звітність може складатися за інші періоди.

Відповідно до п. 8 МСБО 34 «Проміжна фінансова звітність» проміжний фінансовий звіт має включати щонайменше такі компоненти [11]: стислий звіт про фінансовий стан; стислий звіт або стислі звіти про прибуток чи збиток й інший сукупний дохід;

стислий звіт про зміни у власному капіталі; стислий звіт про рух грошових коштів; деякі пояснювальні примітки.

Проміжна фінансова звітність призначена для подання оновленої інформації порівняно з останнім повним комплектом річної фінансової звітності. Відповідно, вона зосереджена на новій діяльності, нових подіях та обставинах і не дублює інформацію, наведену раніше у річній фінансовій звітності. Враховуючи доцільність проміжної інформації, підтримуємо А. Озеран, щодо важливості та необхідності проміжної фінансової звітності у системі фінансової звітності [14, с.9] та необхідності врахування національних особливостей бухгалтерського законодавства й економіки в цілому [2].

Висновки. Імплементація Директиви № 2013/34/ЄС в Україні призвела до певних розбіжностей з МСФЗ, зокрема, градація підприємств та склад фінансової звітності: відсутність необхідності складання звіту про рух грошових коштів та звіту про власний капітал, проміжної фінансової звітності.

За умови, якщо підприємство веде облік за МСФЗ у добровільному порядку, воно не зобов'язано здійснювати облік за НП(С)БО. Решта підприємств мають застосовувати національні стандарти бухгалтерського обліку, які приведено у відповідність з Директивою після внесення відповідних змін.

Примітки до річної фінансової звітності, визначені у МСБО (IAS) 1 «Подання фінансової звітності», формують фінансові та нефінансові показники діяльності, що стосуються певного виду діяльності, у тому числі інформацію екологічного та соціального характеру, тобто тотожні Звіту про управління.

Поетапно вносяться зміни в нормативно-правові акти України, враховуючі імплементацію Директиви № 2013/34/ЄС, зокрема НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та 2 «Консолідована фінансова звітність», Закон № 2258-VIII «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Список літератури:

1. Афанас'єва І.І. Впровадження положень директив ЄС в Україні // ВІСНИК СХІДНОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені Володимира Даля № 3 (233) 2017 [Електронний ресурс] / І.І. Афанас'єва // - Режим доступу: [file:///C:/Users/user/Downloads/VSUNU_2017_3_3%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/VSUNU_2017_3_3%20(1).pdf)

2. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік і аудит в ЄС та виклики для України / С.Ф.Голов // Бухгалтерський облік та ау-

дит. – 2014. - №10. – С.3-14

3. Гура Н. Імплементация директиви № 2013/34/ЄС в Україні з урахуванням міжнародного досвіду [Електронний ресурс] / Н.Гура // – Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/v/implementatsiya-direktivi-2013-34-es-v-ukrayini-z-urahuvannyam-mizhnarodnogo-dosvidu>

4. Директива 2013/34/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 червня 2013 року про річну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язані звіти деяких видів підприємств, що вносить зміни до Директиви 2006/43/ЄС Європейського Парламенту та Ради і припиняє дію Директив Ради 78/660/ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eiti.org.ua/wpcontent/uploads/2015/03/Accounting_Directive_for_translation_UKR_fin_rev.doc

5. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-ХІV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

6. Закон України від 05.10.2017 р. № 2164-VII «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2164-19>

7. Ковальський В. Інтерв'ю із заступником Міністра фінансів Оленою Макєєвою: «Директива ЄС і роль бухгалтера у сучасному суспільстві» / В. Ковальський // Баланс-агро. – 2015. – № 34 (454). – С. 1–2.

8. Кузіна Р.В. Перспективи впровадження облікової директиви ЄС в Україні / Руслана Віліївна Кузіна // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2015. – Том 19. - № 2. – С.214-219.

9. Маренич Т.Г. Транспонування вимог Директиви ЄС № 2013/34/ЄС до національного законодавства України [Електронний ресурс] // Т. Г. Маренич // Бізнес Інформ. - 2016. - № 6. - С. 166-174. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2016_6_27

10. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/en/929_013

11. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 34 «Проміжна фінансова звітність» / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>

12. Міжнародний стандарт фінансової звітності для малих та середніх підприємств (МСФЗ для МСП) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/en/929_063

13. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затверджено наказом Міністерства України від 07.02.2013 р. № 73 та зареєстровано у Міністерстві юстиції України 28.02.2013 р. за № 336/22868 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>

14. Озеран А. Директива 2013/34/ЄС щодо річної фінансової звітності: дискусійні питання та напрями її імплементатії в нормативну базу України / А.О. Озеран // Бухгалтерський облік і аудит. – 2015. – № 5. – С. 2–10.

15. ERICA (EUROPEAN RECORDS OF IFRS CONSOLIDATED ACCOUNTS) WORKING GROUP. Directive 2013/34/EU on the annual financial statements – Implementation impacts (consolidated accounts) [Electronic resource]. – Mode of access : http://www.bde.es/ff/webbde/SES/cenbal/colabora/ficheros/Doc2-2-ERICAWG_acc_ountingdirectivesconsolidated_2015_F.pdf 18.

16. EFAA: Implementing the New European Accounting Directive: Making the right choices [Electronic resource]. – Mode of access: http://www.accaglobal.com/content/dam/ACCA_Global/disc/news/Implementing%20the%20New%20European%20Accounting%20Directive%20report.pdf

References:

1. Afanas'jeva I.I. (2017). Vprovadzhennja polozhenj dyrektyv JeS v Ukraini [By the way, the directives of the SC in Ukraine]. *VISNYK SKHIDNOUKRAJINSJKOGHO NACIONALNOGHO UNIVERSYTETU imeni Volodymyra Dalja*, (3 (233)). Retrieved from: [file:///C:/Users/user/Downloads/VSUNU_2017_3_3%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/VSUNU_2017_3_3%20(1).pdf)

2. Gholov S.F.(2014). Bukhghaltersjkyj oblik i audyt v JeS ta vyklyky dlja Ukrainy [Accounting region and audit in the EU and Ukraine for Ukraine]. *Bukhghaltersjkyj oblik ta audyt*, (10), 3-14

3. Ghura N. Implementacija dyrektyvy 2013/34/ ЄС v Ukraini z urakhuvannjam mizhnarodnogo dosvidu [Implementation Directive No. 2013/34 / EU in Ukraine with the ukrauvannyam international fair]. Retrieved from: <https://cyberleninka.ru/article/v/implementatsiya-direktivi-2013-34-es-v-ukrayini-z-urahuvannyam-mizhnarodnogo-dosvidu>

4. *Dyrektyva 2013/34/JeS Jevropejskogoho Parlamentu ta Rady vid 26 chervnja 2013 roku pro richnu finansovu zvitnistj, konsolidovanu finansovu zvitnistj ta pov'jazani zvity dejakykh vydiv pidprijemstv, shho vnosytj zminy do Dyrektyvy 2006/43/JeS Jevropejskogoho Parlamentu ta Rady i prypynjae diju Dyrektyv Rady 78/660/JeES [Directive 2013/34 / EC of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on annual financial statements, consolidated financial statements and the related reports of certain types of enterprises, amending the Directive 2006/43 / EU of the European Parliament and of the Council and terminating Council Directive 78/660 / EU]. Retrieved from: http://eiti.org.ua/wpcontent/uploads/2015/03/Accounting_Directive_for_translation_UKR_fin_rev.doc*

5. Verkhovna Rada Ukrainy (1999). *Pro bukghaltersjkyj oblik ta finansovu zvitnistj v Ukraini: Zakon Ukrainy [About the accounting and financial reporting in Ukraine: Law of Ukraine]. Retrieved from: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14>*

6. Verkhovna Rada Ukrainy (2017). *Pro vnesennja zmin do Zakonu Ukrainy Pro bukghaltersjkyj oblik ta finansovu zvitnistj v Ukraini shhodo udoskonalennja dejakykh polozhenj: Zakon Ukrainy [About amendments to the Law of Ukraine on Accounting and Financial Reporting in Ukraine on Improving Certain Provisions: Law of Ukraine]. Retrieved from: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2164-19>*

7. Koval'sjkyj V. (2015). Interv'ju iz zastupnykom Ministra finansiv Olenoju Makjejevoju: Dyrektyva JeS i rolj bukghaltera u suchasnomu suspil'stvi [Interview with Deputy Minister of Finance Olena Makeyeva EU Directive and role of accountant in

contemporary society]. *Balans-aghro*, (34 (454)), 1–2.

8. Kuzina R.V. (2015). Perspektivy vprovadzhennja oblikovoji dyrektyvy JeS v Ukraini [Prospects for implementing the EU accounting directive in Ukraine]. In *Ekonomichnyj analiz: zb. nauk. pracj (hh/ 214-219)*. Ternopilj: Ternopiljskij nacionalnijj ekonomichnyj universytet.

9. Marenych T.Gh. (2016). Transponuvannja vymogh Dyrektyvy JeS 2013/34/JeS do nacionaljnogho zakonodavstva Ukrainy [Transposition of the requirements of EU Directive 2013/34 / EU to the national legislation of Ukraine]. *BIZNESINFORM*, (6), 166-174. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2016_6_27

10. *Mizhnarodnyj standart bukhghaltersjkogho obliku 1 Podannja finansovoji zvitnosti [International Accounting Standard 1 Presentation of Financial Statements]*. Retrieved from: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/en/929_013

11. *Mizhnarodnyj standart bukhghaltersjkogho obliku 34 Promizhna finansova zvitnistj [International Accounting Standard 34 Interim Financial Reporting]*. Retrieved from: <http://www.minfin.gov.ua>

12. *Mizhnarodnyj standart finansovoji zvitnosti dlja malykh ta serednikh pidprijemstv (MSFZ dlja MSP) [International Financial Reporting Standard for Small and Medium-Sized Enterprises (IFRS for SMEs)]*. Retrieved from: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/en/929_063

13. Ministerstvo finansiv Ukrainy (2013) *Nacionaljne Polozhennja (standart) bukhghaltersjkogho obliku 1 «Zaghaljni vymoghy do finansovoji zvitnosti: Nakaz Minfinu Ukrainy [National Accounting Standards (Standard) 1 "General Requirements for Financial Statements": Order of the Ministry of Finance of Ukraine]*. Retrieved from: <http://www.minfin.gov.ua>

14. Ozeran A. (2015). Dyrektyva 2013/34/JeS shhodo richnoji finansovoji zvitnosti: dyskusijni pytannja ta naprjamy jiji implementacijiv normatyvnu bazu Ukrainy [Directive 2013/34 / EU on annual financial statements: discussion issues and directions for its implementation.in the normative base of Ukraine]. *Bukhghalterskij oblik i audyt*, (5), 2–10.

15. ERICA (EUROPEAN RECORDS OF IFRS CONSOLIDATED ACCOUNTS) WORKING GROUP. Directive 2013/34/EU on the annual financial statements – Implementation impacts (consolidated accounts) Retrieved from: http://www.bde.es/f/webbde/SES/cenbal/colabora/ficheros/Doc2-2-ERICAWG_acc_ountingdirectivesconsolidated_2015_F.pdf 18.

16. EFAA. Implementing the New Evroupean Accounting Directive: Making the right choices. Retrieved from: <https://www.gzs.si/pripone/Implementing%20the%20New%20European%20Accounting%20Directive%20report.pdf>